

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԹԱՍԱԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 263 ՍՍԼԸ

ԻԿՁԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

1 ԹՎՈՍՏՈՍ 1872

Սէտայր Հաղորդէթ շիմտիւր հաթթատա իւշ տէֆա եանի Սայր, Բէնջէնպիւզ վէ ճումսա էրթէսի կիւնլէրի քէպիր Նիւսիէ իլէ Նէշր օլունսնադ : Ղաղէթանըն Ապօնաթը Սէնէփի 6 . Ալթը պըրըր 3 պուշուդ ղէ իւշ պըրըր 2 մէֆաիլէ վէ պէհէր Նիւսիէսի 40 փարա տըր : Թաշրալար իշիւն քօսթա իւնրէթի զամմ օլունուր : Ապօնաթըն Թարիիսի պէհէր պըրն պիրիստէն եախօտ զն պէշիստէն իթիպար օլունսնադ տըր : Ղաղէթայա տէրն օլունսնադ իշիւն կէօնտէրիլէճէք էպրադ վէ մէքեաթիպ Ղալաթատա էրմէնի Բիլիսէսի սօղաղընտա Ն . 19 իլէ մուրօղգամ Սէտայր Հաղորդէթ մաթպատալնա իրաւ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր պըրաւ իլք տէֆա 100 փարա , իրիննի տէֆա 60 փարա տըր : Ուզուն Նէշրիյաթ իշիւն պըրնա բաղաւրըդ օլունուր :

Ս.ՍԻԹԱՆԷ 1 ԹՎՈՍՏՈՍ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Խարիճիյէ Նէղարէթը Ֆէլիլէսի Բարիս սէֆիրի սապըդ տէվլէթլու Մէհմէտ ձէ-միլ բաշա հաղորէթլէրինէ ,

Խարիճիյէ Նէղարէթը ճէլիլէսի վէ-քեալէթի Տիվանը Ահմէտմը Ատլիյէ նա-ղըրը տէվլէթլու Սաթիլէթ բաշա հաղորէթ-լէրինէ ,

Բարիս սէֆարէթը սէնիյէսի խարի-ճիյէ նաղըրը սապըդ տէվլէթլու Սէրվէր բաշա հաղորէթլէրինէ ,

Սէլանիք վիւլայէթի վալիլիյի Կիրիտ վալիսի սապըդ տէվլէթլու Կօմէր բաշա հաղորէթլէրինէ ,

Իսկիւտար միւթասարըրըֆըր Կէլի-պօլու միւթասարըրըֆը սապըդ սաաաթէթ-լու Թօսուռն բաշա հաղորէթլէրինէ ,

Վիտին միւթէսարըրըֆըր Սէլանիք վալիսի սապըդ սաաաթէթլու Խուրշիտ բա-շա հաղորէթլէրինէ ,

Գուտս միւթէսարըրըֆըր Իզմիրմու-հաքէմէսի ըէիսի սապըդ սաաաթէթլու Ալի փաշա հաղորէթլէրինէ ,

Պէյրութ միւթէսարըրըֆըր Գուտս միւթէսարըրըֆը սապըդ սաաաթէթլու Քեա-միլ բաշա հաղորէթլէրինէ ,

Մարաշ միւթէսարըրըֆըր Էրկիրի միւթէսարըրըֆը սապըդ սաաաթէթլու Ահ-մէտ պէյ էֆէնտիյէ ,

Կէլիպօլու միւթէսարըրըֆըր Քէմալ պէյ էֆէնտիյէ Թէվէհի պույրուլմուշ տուր :

Պ-իւրէն նամ ղաղէթա կէշէնքի 692 նումէրօլու Նիւսիէսիստէ «Թէֆ-իլէ Կ-» է-իւ Է Բնիւրը Ֆէլիլ սէրնամէսի իլէ Նէշր

կըլէտիլի ղայէթ մուֆասաւ պիր պէնտտէ հիշ լուղում վէ մինտալպէթի օլմաաղըր եէրտէ Հասուն էֆէնտիյէն մէմալիքի մահ-րուսէի Շահանէտէն իխրաճ գըրընաղը-նա պիւթիւն միլլէթը Օսմանիյէնի թէ-շէքքիւրիւնիւ տալէթ գըլար : Անճադ պի-ղէ գալըր իսէ միլլէթը Օսմանիյէնի հաղ-ղանիյէթիւնա վէ իրֆան գըսմը պէօյլէ պիր հարաքէթտէն աւլա մէմուռն օլմաաղ վէ պէլքիմ տէ օլմամաղըլար տըր : Պիղճէ պիր մէպտէ վար տըր քի Պ-իւրէն պիլմէմ աղնար մը . վէ շու տուր , Նէրէտէ քի պիր ճէղա վար , օրատա ճիւնհա պահա օլու-նուր : Լաքին պու ճիւնհա պահա խալալի պիր պահա օլմաաղ , նաաղը քի ճէղա ֆիլ-լէն տիր , ճիւնհա տախի ֆիլիլէն օլմաաղ տըր : Հէր տիւրլիւ աահապը ճիւնհայա էլուրու տէվլէթլէրինի շէրիաթ վէ Նիղա-մաթընտան սարֆը նաղար օլունարադ , Տէվլէթը Ալիյէնի տախի մինէլգատիմհէր Նէվի աահապը ճիւնհայա օլան շէրիաթը ղարրայը Խալալիյէսի մուալիստէն Սա-թանաթը Սէնիյէ իլէ Թալիսի վէ միւսէր-րահ գըրընաղ , վէ Թէպապըր Տէվլէթը Ալիյէնի պիլիւմէլէ մէսալիսի ատիյէսի , Թիւննարիյէսի վէ ճիւնհայիյէսի Թէտգիդ վէ Թէգէքքիւր վէ հիւքմ օլունարադ , ղիյրի ճէննահը մէրհամէթ իքթիւնահը հաղ-րէթը կիթիսիթանիտէ վէտիլէի Խաշի օ-լան պիլիւմէլէ Թէպաա վէ ղիյրի տէսթան քէմաղը աապիլի հալ վէ իւթիւրահէթը պալ , վէ էֆիլիլէթը ճան վէ նամուս վէ մալ իլէ էվգաթ կիւղար օլուպ , տուալը տէվամը էօմը իւ իգպալ , վէ իւթիւղատէի շուն ու շէվքէթ վէ ինլալ հաղորէթը Փա-տիլահիյէ մուվաղէպէթ վէ միւտալմէթ գըրընար :

Իքի պուշուդ սէնէտէն պէրու իմթի-տաա իւղրէ վէ ալապ սաղը կիպի կիրիֆի

պիր հալէ կէլմիշ օլան շու մէսէլէ սըրֆ պիր մէսէլէլի միլիյէ եախօտ ճիւմանիյէ աաա օլունսա պիլէ , Պ-իւրէն իսպաթ իտէ-պիրիւմի քի միլլէթին շու պէտապալմէ հա-լէ կէլմէսիլնէ սէպէպ օլան վուղուաթլա-րըն հանկըր տէվլէթին շէրիաթլէնա եա գալմանիյէնէ Թաթպիդէն վէ Թէգէքքիւ-րէն վուգու պուլուու : Ոսկեքերան վէ Օր-թաքէօյ քիլիսէլէրիմիլի Շարֆըր նամ ըէ-ֆաղի ըահիսլէրին եէալիլէ Թէսլիմ օլուու իսէ , գաթօլիք էմլաքիլին պու Թաղսիմի հանկը մէհքէմէ վէ տիվանտա քույէթ վէ գարար վէրիլտի : միւթէվէֆա Ալի բաշա քէմաղը ֆէթանէթ վէ ումուր շինտաղըր իլէ տէլիլ հիւքմէն վէ շէրան վէ Նիղա-մէն , իլա մէսէլէ Թէսլիլի օլունսայա գա-տար մուվաղ ղաթէն պէօյլէ Թէնսիպ կէօր-տիւ : Հէլէ Սամաթիա քիլիսէմիլ էմըր Ա-լի տիվարտան աաղը օլարադ ղաաղ օլուն-տու : Խմաի քիմ տէյէպիլի քի պու հա-րաքեաթը հաղաթըքեարանէ տէվլէթին շէրիաթ վէ Նիղամաթընա Թէվֆիդէն ինքա օլունտու : Հաշա : Հէյէթի միլլէթ պիր մէսէլէլի ճիւմանիյէ հիւքմիւնտէ Թու-թուլտուղու հալտէ , պու հէյէթը միլլէթ մէսէլէսի պիր ճիւմանի տիվանտա իսթին-թադ վէ մուհաքէմէ օլուումու : ճէվապ վէրսին պիղէ Պ-իւրէն :

Հասուն էֆէնտի շախսընա կէլիլնէ , մումալիլէյհին սըֆաթըրուհանիյէսի պէր Թէրաֆ իտէլիմ : Սըֆաթը ճիւմանիյէ իլէ Հասուն էֆէնտի Տէվլէթը Ալիյէնի պիր Թէպաաղը օլուղու հալտէ , պու կիւն պիր էմը իլէ մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէ-տէն իխրաճ գըրընար : Էվլէթ , Լալէլիտէ Էնթ-իւրուդ քիւրսիսին իհտաա իտէն ֆըրդանըն միլլէթին Բաթրիլի մէշուհէսի օլան Հասուն էֆէնտի հաղըրնտա իքի պուշուդ սէնէտէն պէրու հէմ իսանէն

ՏՍԽԻԼԻՅԷ

Ձաթը վաղայն Սատրիկզաժի բաշար կիւնիւ մապէնը Հիւմայուն ճէնապը Միւ- լիւքեանէյէ աղիմէթ իլէ խայլը միւտտէթ հուզուրու հազրէթը Թաճատարիտէ պու- լունմուշ տուր :

— Սատրը սապըդ Մահմուտ բաշա հազրէթէրինն ըրապէթի թաճընտա օ- լարագ Պապը Ալիտէ մուգատտէմա պիւր գոմիսիօն թէշքիլ օլունմուշտուտ , պու տէֆա գոմիսիօնու մէզպուր լազվ օլունմուշ Ս.զաւան Գեանի բաշա տէֆաթիւրի իւ- գանի նէզարէթինտէ վէ Ս.էդօ պէյ Մէա- ըիֆ միւտթէշարլընտա վէ Պաճան էֆէն- տի տախի մէթէպը Սուլթանի նէզարէ- թինտէ իսլաա գըլընարագ օ Մուամմէր վէ Ս.հէտ ձէլալ վէ Տէրվիշ բաշալար տախի ալֆ իլէ սայրը Ս.զաւանն Շուրայը Տէվ- լէթէ նագլը մէմուրիլէթ իթաիլէրի ի- շիտիլիշ տիր :

— Բձմէլի չըմէնտըֆէրլէրինն պա- ղը խուսուսաթը միւհիմէսինի թահգիգ վէ միւզաքէրէնի իշին պիւր գոմիսիօն աղտ իսիլիլի ըրվայէթ օլունմուշտա տըր :

— Կէշէն չարչամպա կիւնիւ Տէրսաա- տէթ Բուսիա սէֆարէթխանէսի սէրթէր- ճիւմանը Մ. Օնօ ճէնապլէրի Բուժ բաթ- ըիլխանէսինէ կիտիլ Բաթրիք էֆէնտի իլէ կէօրիւլաթիւքտէն սօնրա Ս.զաւար թօի- լանըպ տէրհալ պիւր մէճիւս աղտ օլուն- մուշ տուր :

— Վարնա գալաւնա գօնուլմագ իւզրէ Գրուպ թօլարընտան պիւր խայլը միւրտար Վարնայա կէօթիւրիւլաթիւ մէս- մու տուր :

— Խտարէի սապըդ զէմանընտա պա- ղը ըսլահաթը ճէտիտէյէ թէշէպալիւս օ- լունտուղու սըրատա թաշարալտա վիւա- յէթ վալիլիլէրի վէ միւթաաարըլըրգ վէ միւլիլէ մէմուրլէրինն հարաքէթլէրինն

Տաղաւար կիւնլէրի թէգարբիւպ իթ- տիքտէ պէօյիւք Շէխլէրին պէհէրի քէօյ- լիւլէրտէն ազճէ թօփլայարագ պիւր եա- խօտ իքի առտէտ սըղըր իշթիւրա պիւրլէ , առլէրի ազտէմճէ քէնտի մէմուրլարընա կէօնտէրիլէր , վէ քէնտիլէր տախի Տա- ղաւար կիւնիւ առլէրէ թէպրիգէ կիտէ- ըէք գարչըլարընտա եէրէ պիւրապէր էյի- լիլէր :

Հապէշլէր իշին էն մէշհուր , վէ ղիյ- նէթի կիւն Վ.երացման խաչ Եօրթուսու- նուն կիւնիւ տիւր , վէ ղիյնէթլէրի քիլի- սէ վէ այինէ միւթէալիգ . ղիյնէթ օլմա- յըպ , պէլէտիլէ ղիյնէթի տիւր , չիւնքի Հա- պէշլէր իշին Չատիկ բազարը կիւնիւ ալէսէվիլէ բաշար կիւնիւ կիպի տիր :

Սուրբ Խաչ Եօրթուսունուն ճուճա էրթէսի կիւնիւ ախլամ իւզէրի , միւթէ- պէր զաթլար , վէ ապէրլէր պէօլիւք պէօ- լիւք էլլէրինտէ պիւրէր չիշէքլէր իլէ տօ- նանմըլ տէյնէքլէր իլէ ճէպէլէ վալիլին նէզտիլէ կէլիլէր , վալի տէրիտէն եաբըլ- մըլ իքի առտէտ պօրուլարը չալտըրարագ , քէնտի տաղըն էն պալա պիւր մահալինտէ

մաւայեհէն վէ թէֆթիլ իթմէք վէ էտին- տիլէրի մալիւմաթը Պապը Ալիյէ արդու իշար իլլէմէք մէմուրլէրի իլէ պիւր թա- ղըմ ժուրնալըլար սէվգ վէ իղամ զըլըն- մըլ տուր :

Պ. զէմանտէն չիմտիլէ Գէտմըր պու- ժուրնալըլըք մէմուրլէրի թէշէպալիւ- սաթընտան պիւր ֆէվայիտ վէ մահապտէ- նաթ կէօրիւլէմէալիլինտէն , պու քէրրէ լազվ իսիլիլիլ վէ միւհիպիլնճէ թաշար- լարա թէլէրաֆնամէի սամի իղամ պույ- ըրուլտուղու իշիտիլիշ տիր :

— Բարիսաէ Տէվլէթը Ալիյէ սէֆա- ըթթիլանէսի պաշ սըրքեթիպի Մուսիր էֆէնտի հազրէթլէրի , տէվլէթլու Մէր- վէր բաշա հազրէթլէրի իլէլէնէ գաւտար մաւալահաթ կիւզար թօյնիլն պույուրուլ- մուշ տուր :

— Թաշար էյալէթ էհալիլէրինն ա- սայիշ վէ հէր չէյտէն վիզայէսինէ մէմուր օլունան աաաթիլի զապլէլէն նէֆէրաթընն տախի կէլէնտէ ըսլահաթը ճէտիտէ բըր- սընտա թէնլիլի վաղը օլունմուշտու , հալ պու քի պու թէնլիլէթտան բէքչօգ ույ- ղունտուղուլար զահիր օլուպ երինէ քէ- մաֆի իւլ սապըդ հէր մէմէքէթլին զապ- լիլէ նէֆէրաթընն մըղտարը թայնիլն պույուրուլպ , պու պապտէ վիլայէթ վէ միւթէաարըլըրգալարա պիւրիլիլէրի կի- պի ահալիլին բահաթ վէ էմնիլէթը ճան վէ մալընա տըրգաթ օլունմաար իշին տախի Ձաթը վալայը հազրէթը Մէտա- ըթթիլէնահիտէն էմըր ալի կիլթիլ տիր :

— Իսկէնտէրիլէտէն ալընան խապէր- լէրէ նազարէն նիլի մուպարէք առաթըր գառիմ իւզրէ չու արա ճօշմագտա օլուպ , մահապտէ իսէ բէք միւմալիտ վէ պէրէ- քեթլը օլաճագ տըր :

— Պուլկար Էկզարըլընն Գըրգ ա- ղաճտա իգաթլէթ իթմէքտէ օլան վալիտէ- լէրի պու քէրրէ երիւզ օն եաշընտա օգ-

եէրէ օթուրուր վէ թէպրիքէ կէլէնլէր օնուն էթգաֆընա տիղիլիլէր , կէլէնլէրին սայըսըթէգիտ իթտիքտէ տիւզ պիւր օվայա էնիպ , վէ իքի իսաթթա պէօլիւնիւպ պաշ- լարլար պիւր նէվիլ թալիմ օլունմուշտուր քէնտի հարպ օլունլարընն օյնամայա էլլէ- ըինտէ ղիւր օլունան տէյնէքլէր իլէ : 00- րպտա պիւր ճէնք թէաթթուտ Մէթրիմ օ- լունուր , վէ իքի թէրաֆ տախի գիւվլէ վէ ֆէննը հարալիլէրինն իճըա իսէրէք , ֆաթիլ օլան թէրաֆ գըլընլարընն չէքիպ , վէ տիլահաթ պօշաաարագ մաղլուպ թէ- ըաֆը օ երիւքսէք մահալտէ օթուրան վա- լիլէ տօղրու թաղիպ իսէրլէր , Վալի պուլնլարըն կէլմէսինի կէօրաիւքտէ աեա- ղա գալար , վէ ֆաթիլ օլանլարը թահ- սիլն իլէ առլէրի թէշճի գըլար : 0 արա- տա նահէհան պօրուլար վուրուլարագ , պիւր չամաթա վէ պաղըրըլ տըր գօփար , քի ճիւմէսի պիւլէնտալագ իլէ չէօյլէ չաղըրըլար . « Սուրբ Խաչ կէլտի , Սուրբ Խաչ կէլտի » վէ իլլէրինտէ խրիստիանա- ըրն Եօրթուլարընա հիսսէտար օլան միւս- լիմանլար վէ մէզհէպիլիլէր տախի զարը-

տաղու հալտէ , վէֆաթ իթմիշ տիր :

Գարա Հիսարտա պիւր առմա- քէօրիւ ինչն օլունմագտա օլուպ երիւք- սէքլիլի , երիմի պէշ մէթրօ իմիշ , ի- քի թէքաֆըն թէալէլլէրի եաղըրպ պուլնա տայիւր սայիւր էտէֆաթ աաաիլի իղմալ օլու- նարագ մահալինէ վաղ օլունմուշ տուր , պու հալտէ օն պէշ կիւնէ գաւտար ըէսի , տէյի խիլթաթ օլուր , Գարա Հիսար իլէ Հայտար բալանըն մէտաֆէսի պիւր պու- շուգ պ օլունուղու հալտէ պու միւտտէթ զարֆընտա իւսիլիլտարտան իղմիտէ գա- տար ինչա օլունմագտա օլան խաթթ տա- լի թէքալիլ օլուր :

Կէշէն ճուճա կիւնիւ Պէյօղլու տօղրու Եօլաա մըրի Հայտէլիգանլըր կէշ- մէքտէ իքէն պիւր աթ գիւլաղընա թէվիէ- ըէք Մէրգուժ առիտէ վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Կէշէն բազար էրթէսի կիւնիւ է- սէն շիտաթլու ֆուրթուլնտան ձէղայիլը Պահըր Մէֆիտաթ պաղը կէօնէ սագաթ- լըրլար օլմուշ տուր , իղմիլէ հարաքէթ իտէն վարօրլէրտէն իւշ թանէսի խայլըճա սագաթլարմըլ տըր :

— Աւթըրօյ Մաճար հիւքիւմէթի Լօյտ գուճառնտար իլէ պու տէֆա պիւր մուգապէլէնամէ եաթմըլ տըր :

Իջպիւ մուգապէլէնամէտէն մագաթա Թրիլէթէտէն Պոմպէյէ վաթօր իլլէթմէք օլուպ , Բօրթ Սայիա , Միւվէյիշ վէ ձիւ- տէ վէ Ստէնէ ուղրայաճագ տըր . ճիւ- քիւմէթ Միւվէյիշ գանալընպան վաթօրլա- ըրն միւրուրու մէսարիլիլէսինի քէնտի իւզէրինէ ալարագ գուճառնտայա մահ պէ մահ 190 պէն ֆիօրին վէրէճէք վէ պու մուգապէլէնամէնն հիւքիւ տախի իշպու- քեանունի սանի 13 ինտէն 1877 սէնէսինէ գաւտար ճարի վէ միւթէպէր թաթուլա- ճագ տըր :

— Էվիլիլիսի կիւն ախլամ սարաֆըն պիւրի բարապըն թօրլայըպ էվիլնէ կիլթ-

չըր օլարագ ճիւմէսի պիւրպիլլէրինն թէպ- ըիգ իտէրլէր , պու պաղըրլար էսիաաըն- տա ահալի հուզուրունտա պաշարլար հայ- վանաթլարը քէսմէյէ , վէ քէնտիլէր տա- խի էթրաֆընա տիղիլիպ ինէք պուլնուգ- լարը չալտար բաղըրընուլիտէրէք , ճիւն- պիւշ իտէրլէր , Պու ղիյնէթ մէզհէպ նա- մընա իճըա օլունուր իսէ տէ , եապանի աաաթլարը տա վար տըր . մէսէլա ինէյի պօղաղլաաթլարընտա , հէնիւզ թէքալիլ էօլմէմիշ օլունուղու հալտէ , էօթէտէն Հա- պէշին պիւրի գօշարագ կէլիպ , ինէյին տի- լինի գօփարըր վէ գանլը դանլը պաշար եէմէյէ սըճագ սըճագ : Ինէք պօղաղլան- տըրտան սօնրա , իլլէրինտէն պիւրի ինէյին պիւր գալաաընն ալրպ վալիլէ թաղաիմ ի- տէր , վալի տախի էլինտէքի գըլըճը իլէ խաթէտիլի թէրաֆտան պէօյիւճէք պիւր փարչա քէսիպ ալըր , վէ չիյ չիյ էքլ ի- տէր , օ պիւր տալէթիլլէր տախի սըրա ի- լէ լաքին վալիլէ հիւրմէթ իշին վալիլին քէստիլի փարչաաան քիւլիւք օլմագ իւզրէ պիւրի փարչա քէսէրլէր վէ պէօյլէ իլէ պիւ- թիւն տալէթիլլէր հիսսէտար օլուրլար :

(Տէւ-Ֆ)

մէքտէ իքէն գարշըսնա մէճհուլ իւլ ահ-
փալ իւլ քիչի նախէհան չըգըպ կէօզիւնէ
թօփրագ աթարլար վէ էլինտէքի բարայը
դափմագ իսթէրէր իսէ տէ սարրաֆըն
մուգալմէթինտէն վէ չաղըրըպ պաղըր-
մասընտան բարայը ալամայըպ գալարլար,
չիմտի հիւքիւմէթ պուլնըրը արամագտա
իմիշ:

— Զապթիյէնին պիրի մէքէզէ կէօ-
թիւրտիւյիւ պիր ատամը տէօյէրէք կէօ-
թիւրմէսինտէ, եօլտա ըսթ կէլէնէր
Զապթիյէն իսթապէն նիչին պիչարէ ա-
տամա վուրույօրտուն տէրէր իսէ տէ,
դապթիյէ պուլնըրըն սէօզիւնէ պաղմա-
յարագ երին տէօյմէյէ պալլար, հաթթա
րիվայէթէ կէօրէ գըլըճ իլէ տալի եարա-
լար, Պու ատամ Բուժ օլտուղու ճիհէթի
իլէ Սունան գանչէրէնտընա իսթիտա
թաղտիմ օլտումուշ տուր:

— Էվլէլիսի կիւն չըգարըլան Ծ-
դի Պօփօ դաղէթասընտա չու վէհիլէ օ-
գունմուշ տուր:

« Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրի սա-
պըզ Սատրաղամ Մահմուտ բաշանըն էվ-
րագըլարընը թէֆթիշ իլէտիյինտէ պիր
դըթա էմընամէնին միւսէվլէտտէսինի էլէ
կէչիւրմիշ տիր, Մահմուտ փաշա, Միտհաթ
բաշա հաղրէթլէրինին փաթիթաթտան օւ-
ռզաղլաթտըրմագ իչիւն մէգքիւր էմընա-
մէյի թառհիհ իտիւպ, իմզալայաճագ ի-
տի, պու պապտէ Պօղազ իչի վաբօրլա-
րընտան պիրիսինտէ մուաղգամ պիր մէ-
մուրուն աթիտէքի քէլամէթիլին իչիթտիք:

« Մահմուտ բաշա քէնտիսի նասըլ ա-
տէթ իթմիշ իտի իսէ, էօյլէճէ էօրֆէն
սիւրկիւն իտիլմէյիպ մուհաքէմէսինէ պա-
գըլաճագ վէ պաղը մատտէլէրտէ գապա-
հաթը թէպէյիւն իլէտիքտէ գանուն մէվ-
գընի իճըայէ վազ իտիլէճէք տիր »:

(Մ. 22-4)

Իզմիր մուխպիրիմիլին պու քէրրէ
Անաթօլու թէրաֆլէրինէ օլան սէյեհէ-
թիւնտէ օրալարըն զրաաթ վէ մահսուլա-
թընա տայիր թէրաֆըրըզա չու աթիտէքի
մէքթուպի իրսալ իլէմիշ տիր:

Անատօլու հէվալիսինին կէրէք արզ
վէ կէրէք իգլիմի ճիհէթիլլէ միւսաայիտ
իսէ տէ, գըտաթը մէզպուրէնին թէրագ-
գըսը պաղը սէպէպէ մէպնի մահսուլա-
տալմըշ տուր:

Զրաաթ ուսուլինին իսլահը վէ միւ-
րուր վէ մէապիրին իհտասը իլէ մահսու-
լաթըն ուզագ մահալլէրտէն նագլինին գօ-
լայըղը հագգընտա Շըմէնտըթիլէր եա-
բըլմասը իգլիմի մէզպուրուն ֆէվգէլ-
ատէ մահսուլաթ օլմասընա սէպէպ օլուր
իսէ տէ, պու միսիլու էսպապըն գօլայը-
ղընըն ֆըզտանընտան նաչի մահսուլաթ
տէրէճէի մաթլուպէտէ տէյիլ տիր:

Իգլիմի մէզպուրուն մահսուլաթը բա-
մուգ, աֆիօն, պալ մօմու, ճէհրի, վէ
քէօք պօյա, վէ գօզա օլուպ պիր գաչ սէ-
նէտէն պէրու թէղայիւս իթմիշ իսէ տէ,
մէմալիքը մահրուսէնին միւսպիւս վէ մահ-

սուլաթ արդիյէսի միւթալաա օլունտուգ-
տա, պու թէրագըլաթը ճիւղիլ պիր
չէյ օլտուղու աչիքեար օլուր:

Պուրատան իխրան օլունան մահսու-
լուն պալլըճասը քէօք պօյա օլուպ ինկիլ-
թէրրա վէ իթալիայա փէք չօք նագլ օ-
լունուր, վէ պու պօյատան սէնէվի ալը-
նան մահսուլ 700 պին գանթարա պալիդ
օլուր, պու մահսուլուն խամը Իզմիրէ
նագլ օլունուպ պիր գաչ ճիւնէ թագսիմ
օլունուր, այագլանըր, քի էն արսըր Թը-
րիէսթէյէ, պիր ճիւնին ինկիլթէրայա,
վէ պիր ճիւնի տէ իթալիայա կէօնտէրի-
լիւ: Իշ պու մահսուլ Այտըն, վէ Պէր-
ղամա վէ Ուչագ վէ Կէրտօղ վէ Տէմիր-
ճիւքտէ հապըլա կէլիւ:

Բամուգ տալի երլաա 80-85 պին
պալիա օլուպ, այտըն, Մաղնիսա, Պա-
սապա վէ Գըրգ աղան վէ Նաղէլլի վէ
Պէրղամա վէ Տէնիլլի, վէ Պալըքսիւր վէ
Բալայը Սուլթանիլլէ վէ Ատանատա հա-
պըլ օլուր քի Ատանատա չըգան բաթուղըն
չօղու Սպանիա վէ իթալիայա կիտէր,
վէ պունտան փէք չօք թիճարէթ օլուր,
իւշ պէշ սէնէտէն պէրու իթալիա տալի
բամուգ ալտըղընտան սէնէտէ պէշ ալթը
պին պալիա տա օրայա նագլ օլունուր:

Պալ մօմու տալի ալթթալմիսին սէ-
նէտէ պին գանթար օլուպ պիր աղը Բուժ
էլլիլլէ վէ էքսէրի իթալիայա կիտէր, պալ
մօմու Անատօլունուն քէք չօք մահալլինտէ
չըգար իսէ տէ, էն չօղու Գըրգ աղան,
Էնտըթմիթ վէ Այտընտա չըգար վէ Աղօս-
թու ալընտա ալընըր:

Աֆիյօն իսէ Անատօլունուն մահսու-
լաթը միւհիմմէսի օլուպ, հէր պիր քիւ-
ֆէսի տօգսանար օգլա օլմագ իւզրէ սէ-
նէտէ պէշ պին քիւֆէ դատար հասըլ օ-
լուր: 1870 սէնէսինտէն 1871 սէնէսինէ
գատար մէմալիքը էճնէպիլլէյէ կիտէն ա-
ֆիօն 3,427 սանտըղ օլուպ, պունտըտան
1,518 ի Ամէրիկայա, 1,161 ի Ինկիլթէր-
րայա 389 ու ֆիլէմէնիլ վէ 129 ու Թըրի-
էսթէյէ վէ 168 ի Չինէ վէ 40 ը Ֆրանսա-
յա վէ 2 սանտըղ տալի իթալիայա կիթ-
միշ տիր:
Չըգան 1871 սէնէսինտէ 6,500 քիւֆէ ա-
ֆիօն օլմուշ իսէ տէ, պու սէնէ լա աղլ
4,500 քիւֆէ թահմին օլունույօր, էվլէլ-
լէրի Ֆիլէմէնիլ թիւճճարլէրի սէնէտէ իւշ
տէօրթ եիւզ քիւֆէ չէյ ալըր իքէն, պիր
գաչ սէնէ տիր սէքսէն քիւֆէ գատար ա-
լայըր: Պաշա պիր մէքթուպիմ իլէ
սայըր մահսուլաթ հագգընտա մալիւմաթ
վէրմէք իսթէրիմ չիմտիլք պունու իլէ
իգթիֆա իտէրիմ: (Լէլէն Թօյն)

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

Վիէննա 9 աղոսթոս

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պօրսատա
էսհամըն ֆիլաթը արթմագտա իքէն չիմ-
տի տուրտու:

Տէվլէթը Ալիյէնին Լօնտրա սէֆա-
րէթիսանէ սըրքեաթիպի Պէրլինտէն պու-
րայա կէլտի:

Բօմա քէզա

Ֆրանսանըն պու քէրրէ սուհուլէթլէ
ագտընա մուվաֆֆագ օլտուղու ֆէվգլատէ
իսթիգրադտան վէ հէրթէրաֆտան իպրազ
օլունան ըաղպէթտէն տօլայը, Բաբա հաղ-
րէթլէրի Բօմատա Ֆրանսա սէֆիրինի թէպ-
րիք իլլէտի:

Միւլան քէզա

Ամէլէ կիւրուհիտէն պաղըլարը իշ-
լէրինի թաթիլ իթալիլէր:

Բարիս 11 աղոսթոս

Տէրսատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Վ. օ-
կէ ճէնապլէրի իսթիֆա իթմիշտիր, Մ.
Լարանսիէր Լրունինին անընճէրինէ սէ-
ֆիր նասպ ու թային օլունաճաղը գա-
վիէն սէյլէնիյօր:

Նիւ Եօրդ 10 աղոսթոս

Հէրատան ալընան հալատիսլէրէ նա-
զարէն, ըէիսի ճիւմուր աահապը ֆէսատ
սէրկէրտէնի օլան Կութէրէս թէրաֆընտան
էօլտիւրիւլաիւ, վէ սօնրա ահալի թէրա-
ֆընտան քէնտիսի տալի գաթլ օլտու:

Լօնտրա 11 աղոսթոս

Բարլամէնթօ գալիանտը, դրալիլանըն
իյրատ իլլէտիլի նութգունտա, Աֆրիգա-
նըն սէվահիլի չարդիլէսինտէ էսրայը գէն-
ճիլէ թիճարէթիլին մէն իչիւն հիւքիւմէթ
թէրաֆընտան թէտապիրի միւզթէզալիլլէ
իճրա գըլընտըղը վէ Ումիտ պուրնու միւս-
թէմիլաքեաթընտա հիւքիւմէթը մահալիլլէ
մէճիլի մահալիլլէյէ մէսուլ օլմագ ուսու-
լինի իթթիլաղ գըլաճաղըն սէյլէտի:

Պէրլին 10 աղոսթոս

Բուսիա իմքէրաթօրունուն վէլիլ ահտ-
լարը Վլատիմիր վէ Նիգօլա ճէնապլէրի-
նին Պէրլինէ աղիմէթլէրի իչիւն պէյիւք
հագըրըղլար վար տուր:

ՍԱՐԱՖԻՅԵ

1872 ՕԴՈՍՈՍ 1

Լիւրայի Թամ. 100 շըշ հիսապիլէ	
Ինկիլիլ լիւրալ	100 3
Ֆրանսըղ «	87
Բօլ «	89 10
Քրիմից «	51 15
Մէճիտիլ «	101 28
Պէշիք «	104 20
Մէթալիք «	104 55

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻՍՏԱՍԸ

Յուլիս 29 աղլամ գալիանտը	56—32
« 31 սապահ ալըլտը	50—54
« « աղլամ գալիանտը	57—
« 1 սապահ ալըլտը	57— 6

ԴԱԼԱԹԱ

Ն. 10 ԷՐՄԵՆԻ ԲԻԼԻՍԱՍԸ ՍՕԳԱՂԸ
ԽԱՆԸ ԳԵՂԻՐ